

prima instanță: R.Mazureț
instanța de apel: T.Duca, S.Procopciuc, E.Grumeza
instanța de recurs: Iu. Sîrcu, G. Stratulat, Iu. Bejenaru

dosarul nr. 2rh-66/16

Î N C H E I E R E

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu
Judecătorii: Tamara Chișca-Doneva,
Iurie Bejenaru,

examinînd cererea de revizuire depusă de Botnari Grigore,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Botnari Grigore împotriva Societății pe Acțiuni „Fertilitate” cu privire la încasarea sumei de compensare a pierderii unei părți a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale, încasarea prejudiciului material și moral, a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2015, prin care recursul declarat de Botnari Grigore a fost declarat inadmisibil,

c o n s t a t ă :

La 03 iunie 2014 reclamantul Botnari Grigore a depus o cerere de chemare în judecată împotriva SA „Fertilitate” privind încasarea sumei de compensare a pierderii unei părți a indemnizației unice, a prejudiciului material și moral, și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că începînd cu anul 1975, a lucrat în calitate de mecanizator pe tractoarele T-70, T-74, T-130, pînă în anul 1989 la colhozul din s.Mereșeuca, iar începînd cu anul 1989, a fost transferat la SA „Fertilitate”, unde a activat pînă în anul 1999.

Menționează reclamantul că lucrînd pe tractoarele sus-menționate pe parcursul a 24 ani consecutiv a intrat în contact cu factori nocivi și nefavorabili de muncă și anume: vibrația mărită față de limita accesibilului, zgomot, factori meteorologici nefavorabili, cabina tractoarelor fără încălzire, totodată fiind supus muncii în condiții contrar cerințelor sanitar-igienice, nu a fost aprovizionat cu echipament special de protecție și mijloace individuale de protecție.

În baza raportului de expertiză medico-legală al Consiliului Republican de Boli Profesionale al Spitalului Clinic Republican din 17.02.2006, s-a stabilit diagnosticul de

boală profesională- conform pct.4.2 al Legii de boli diagnosticul de boală profesională și i-a fost stabilit Gradul I de invaliditate pe temei de boală profesională cu pierderea capacității de muncă în proporție de 60%, fără termen.

Astfel, s-a adresat cu cerere către SA „Fertilitate” privind plata indemnizației unice și, primind refuz s-a adresat în instanță de judecată.

A mai indicat reclamantul că prin hotărîrea Judecătorei Ocnîța din 29 mai 2012 s-a încasat de la SA „Fertilitate” în beneficiul lui suma de 85470 lei cu titlu de indemnizație unică pentru pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale.

Hotărîrea dată a fost menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 februarie 2013 și prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 februarie 2014.

Pînă în prezent indemnizația unică nu i-a fost achitată cu toate că este intentată procedura de executare, de aceia solicită aplicarea pct.3 al HG nr.513 din 11.08.1993 privind aprobarea regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații, instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale, potrivit căreia în cazurile cînd plata indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale, suma indemnizației unice se recalculează cu aplicarea coeficientului egal cu raportul dintre salariul minim în vigoare la data plății indemnizației și salariul minim valabil în luna premărgătoare lunii pierderii capacității de muncă, astfel luînd în considerație faptul că indemnizația cuvenită spre achitare în martie 2006 a constituit 85470 lei, suma de compensare a pierderii unei părți din indemnizația unică în legătură cu încălcarea termenilor de achitare a acesteia va constitui suma de 37 538 lei.

Botnari Grigore susține că în urma afecțiunii profesionale a fost nevoit să se adreseze permanent după ajutor medical, inclusiv peste hotarele țării, astfel adresîndu-se după asistență medicală în Ucraina, a suportat cheltuieli în sumă de 26 770 grivne.

Menționează că, în urma afecțiunii profesionale a fost prejudiciat și moral, a avut suferințe fizice și psihice, a devenit invalid, a pierdut capacitatea de muncă, nu poate duce un mod de viață normal, totodată în urma afecțiunii profesionale s-au micșorat și veniturile întregii familii.

Solicită reclamantul încasarea de la SA „Fertilitate” a sumei de compensare a pierderii unei părți a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale în valoare de 37 538 lei, încasarea prejudiciului material în sumă de 26770 grivne în valută națională la data executării plății, încasarea prejudiciului moral în sumă de 1 000 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Ocnîța din 23 decembrie 2014 acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la SA „Fertilitate” în beneficiul lui Botnari Grigore suma de compensare a pierderii unei părți a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale în mărime de 37538 lei. S-au respins ca tardive

pretențiile privind încasarea prejudiciului material cauzat prin cheltuieli de tratament de 26770 grivne și prejudiciul moral. S-a încasat de la SA „Fertilitate” în contul statului taxa de stat în mărime 1126 lei.

La 12 ianuarie 2015 Botnari Grigore a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Ocnîța din 23 decembrie 2014, solicitând casarea parțială a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri în partea pretenției privind recuperarea prejudiciului material și moral, prin care acestea să fie admise integral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 05 mai 2015 s-a admis apelul declarat de către Botnari Grigore. S-a casat parțial hotărârea Judecătorei Ocnîța din 23 decembrie 2014 în partea ce ține de recuperarea prejudiciului material și moral, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea în partea dată s-a respins ca neîntemeiată. În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut.

La 22 iunie 2015 Botnari Grigore a depus recurs în termen, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2015 recursul declarat de Botnari Grigore a fost declarat inadmisibil.

La 11 februarie 2016 Botnari Grigore a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire, revizuentul a invocat că i-au fost încălcate drepturile sale, inclusiv la o apărare eficientă și dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 al CEDO.

Consideră neîntemeiate afirmațiile instanței referitor la faptul că nu a motivat în nici un fel cauzarea prejudiciului moral și nu a adus nici un argument în confirmarea acestei pretenții.

Menționează că prejudiciul moral este probat prin însuși faptul că este invalid de gradul I, care necesită tratament permanent deoarece boala se agravează, fiind o persoană inaptă de muncă cu pierderea capacității de muncă de 60 %, cu o pensie minimă, neavând nici un ajutor din partea statului, anexînd un șir de copii de pe înscrisuri, care, după recurent, nu a avut posibilitate să le anexeze anterior. Acestea sunt: actul Ministerului Sănătății al RM Centrul de Medicină Preventivă raionul Ocnîța nr.343 din 24.12.2004; actul de cercetare a cazului cu suspjecție de maladie profesională din 09.12.2004; copia Concluziei consultativă al Spitalului Clinic Republican din 17.02.2006; copia îndreptării de la SA “Fertilitate” spre CMCV nr.10 din 16.05.2006, copia Extrasului din procesul-verbal de expertizare, reexpertizare; copia certificatului nr.283557; copia concluziei consultative al Spitalului Clinic Republican din 17. 01.2007; copia răspunsului Spitalului Clinic Republican nr.01-705 din 04.06.2007; copia răspunsului Consiliului Republican de expertiză medical a vitalității nr.B265/09 din 16.11.2009; copia referinței din 21.08.2.2013; copia referinței din 14.08.2013; copia cererii depusă la Procuratura Generală din

21.11.2008; copia răspunsului de la Procuratura Generală nr.9-20/08-4011 din 21.11.2008; copia Răspunsului de la Procuratura Generală nr.22-290/09-701 din 21.05.2010; copia cererii la Procuratura Ocnița din 14.10.2013; copia răspunsului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei al RM nr.B-3715/13 din 31 iulie 2013, Copia răspunsului Ministerului Muncii, Protecției Familiei al RM nr.B-2667/13 din 18.05.2013; Copia răspunsului Ministerului Muncii, Protecției Familiei al RM nr.B-351/11 din 11.02.2011; Copia răspunsului CNAS al RM nr.B-1144/14 din 11.06.2014; copia răspunsului Ministerului Muncii, Protecției Familiei al RM nr.B-2562/14 din 05.06.2014; copia cererilor depuse la Judecătoria Ocnița din 22.10.2009 și din 24.05.2010.

La fel, susține că instanțele i-au încălcat prevederile art. 47 din Constituția Republicii Moldova, prevederile art. 32 din Legea nr. 625 din 02 iulie 1991 cu privire la protecția muncii, precum și prevederile Legii asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756 din 24 decembrie 1999.

Chiar dacă au fost invocate prevederile acestor norme de drept întru susținerea acțiunii, instanțele nu au dat apreciere acestora. Susține că calculele au fost efectuate incorect, instanțele însă nu s-au referit la acest aspect.

Invocă că plata indemnizațiilor unice persoanelor care au dreptul la aceasta o efectuează întreprinderea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru îmbolnăvirea profesională în modul stabilit de Guvernul Republicii Moldova. În cazul lipsei de la întreprindere a mijloacelor respective, plata indemnizației unice se efectuează în baza hotărârii instanței de judecată, din contul oricărei averi sau mijloace ale întreprinderii. Litigiile privind chestiunea plătirii indemnizațiilor unice se examinează de instanța de judecată competentă. Însă, instanțele au ignorat prevederile art. 33 din Legea cu privire la protecția muncii, conform căroră pentru încălcarea actelor legislative și altor acte normative de protecție a muncii persoanele oficiale poartă răspundere.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire depusă de Botnari Grigore neîntemeiată care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 451 CPC al RM cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

La probarea circumstanțelor conform art. 449 lit. b) CPC, trebuie de avut în vedere ca circumstanțele prezentate ca fiind noi trebuie să nu fi fost cunoscute și nici să nu fi putut fi cunoscute revizuientului anterior, dar să fi existat la momentul examinării și soluționării pricinii civile, mijloacele de probă prin care se constată „circumstanțele nou descoperite” trebuie să fi existat în momentul judecării procesului terminat prin hotărîrea revizuită, iar revizuientul să fi fost împiedicat a prezenta aceste probe din împrejurări ce nu depind de voința sa, revizuientul trebuie să dovedească că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Verificînd temeinicia motivelor de revizuire raportate la art. 449 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că acestea nu sunt concludente și rezidă din interpretarea greșită a prevederilor art. 449 lit. b) CPC.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că circumstanțele prezentate ca temei de revizuire, nu pot fi considerate, în sensul art. 449 lit.b) CPC, ca circumstanțe esențiale ale pricinii care nu a fost și nu a putut fi cunoscută revizuientului, aceasta neavînd putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată. Or, prin înscrisurile anexate la cererea de revizuire se confirmă încă o dată pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale. Prin urmare, aceste nu se referă la circumstanțe noi care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului anterior.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că prin revizuire se tinde la îndreptarea unor hotărîri greșite, pentru neregularități ce s-au săvîrșit dintr-o împrejurare, neimputabilă instanței, sau dintr-un motiv neimputabil părților – de obicei descoperite ulterior, iar argumentele invocate de revizuent nu pot fi admise ca temei de revizuire.

În acest sens, instanța de recurs face referire la jurisprudența CEDO care statuează că competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare (cauza Popov-2 contra Moldovei din 06.12.2005, cererea nr.19960/04, § 45).

Astfel, argumentele invocate de către revizuentul Botnari Grigore în cererea de revizuire nu întrunesc nici unul din temeiurile prevăzute de normele citate.

Totodată, admiterea cererii de revizuire ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale (Brumărescu versus România, Roșca versus Moldova, Eugenia și Doina Duca versus Moldova din 03.03.2009).

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, motivele invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile art. 449 CPC, Colegiul civil,

comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 al. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Botnari Grigore, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 16 septembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Botnari Grigore împotriva Societății pe Acțiuni SA „Fertilitate” cu privire la încasarea sumei de compensare a pierderii unei părți a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă în urma afecțiunii profesionale, încasarea prejudiciului material și moral, a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu este supusă nici unei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru